

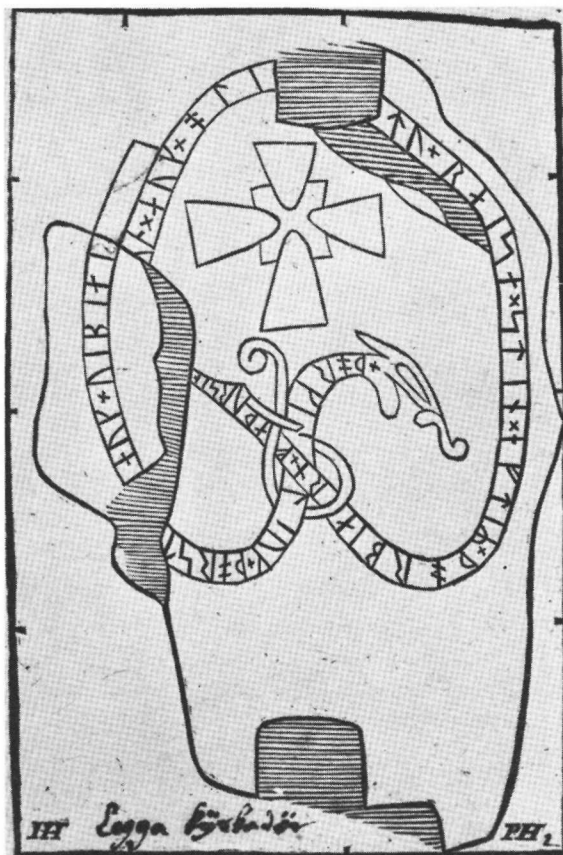


Fig. 206. U 481. Lagga kyrka. Efter B 202.

Ristningen är skickligt utförd. Såväl ornamentikens former som ristningstekniken erinrar om arbeten av Fot. I huvudsak samma mönster finnes på U 472 i grannsocknen Knivsta och, inom samma härad, på U 510.

#### Lagga kyrka.

O. Celsius (*Svenska runstenar* 2, s. 410) har antecknat följande uppgift om en runsten i närheten av Lagga kyrka: »Lagga på en backe straxt vid kyrkian der smeden bor. Dixit gästgifvarn i Marma d. 21 jun. 1727.» Samma anteckning har införts i N. R. Brocmans exemplar av *Bautil* (R 556 a i Uppsala Universitetsbibliotek). Någon inskrift meddelas icke, och Celsius har tydligen ej själv besökt platsen. En runsten från denna plats är annars icke känd, och uppgiften är därför mycket tvivelaktig.

#### 482. Kasby, Lagga sn.

Pl. 92.

**Litteratur:** B 208, I 573, D 2:187. J. Bureus, Fa 6 s. 52 (Bureus' egen uppteckning), Fa 5 n:r 236, Fa 1, s. 55; Ransakningarna 1667—84 (R. Dybeck, Runa 1848, s. 14); J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 11; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 2, s. 434; UFT h. 2 (1872), s. 35; E. Brate, Anteckningar 1914 (ATA).

**Äldre avbildningar:** P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 208); Dybeck a. a.; Brate foto 1914 (ATA).

Runstenen står nu t. h. om infartsvägen till Kasby från landsvägen Lagga—Funbo, några meter från grinden till parken, mitt emot U 483. Den restes på denna plats år 1941. Ristningen är vänd mot NV.

Bureus anger som runstenens plats: »Vidh Kasby.» I *Ransakningarna* meddelas, att »Widh Kaasby Herre Gårdh finnes een Runasteen stoor men inthet påskrifwen». Möjligen är det U 482 som avses. — Peringskiölds *Monumenta*: »Kassby i Humblegården vijd Rudedammen» (B 208: »Karsby rudedam», L 573: »Karsby rudedam»). — O. Celsius har om stenen endast följande anteckning: »Kaasby och Lagga Sochn i dammen. Tolfman i Morby dixit die j. 13. 1728.» Tydligt har Celsius icke själv besökt platsen och sett runstenarna — han känner till, att 3 runstenar finnas vid Kasby —, utan endast fått muntliga uppgifter av en nämndeman i Morby, Lagga sn. — På vänstra sidan av stenen är följande inskrift inhuggen: »ÅTER UPREST ÅR 1764.» Möjligen har därför stenen, som på 1600-talet stod »vijd Rudedammen», fallit omkull och hamnat »i dammen», tills den år 1764 blivit upptagen och åter rest. — Då Dybeck besökte platsen omkring 1860, var stenen flyttad och stod som grindstolpe vid södra sidan av parken. Beskrivningen till Geologiska kartbladet »Rånäs» (1868): »vid afvägen till Kasby står som grindstolpe N om vägen en sten». Så stod den sedan ända till år 1941, då den genom Riksantikvarieämbetets försorg flyttades till sin nuvarande plats, sedan den befriats från de järnkrampor, på vilka grindarna hängt.

Grå granit. Höjd 1,97 m., bredd 0,50 m. Ristningens höjd 1,54 m., bredd 0,43 m. Ristningen är djupt huggen och mycket tydlig. Den är i brottet ljus mot stenens f. ö. gråa patina.

Inskrift:

× uistain auk × þurstin × auk × fasti × litu × raisa × stin × at uikrim × broður sin ×  
           5          10          15          20          25          30          35          40          45          50          55

*Vistæinn ok Þorstæinn ok Fasti letu ræisa stein at Vigrim, broður sinn.*

»Visten och Torsten och Faste läto resa stenen efter Vigrim, sin broder.»

Till läsningen: Intet sk efter 7 n, 40 t och 52 r. Övre delen av sk är skadad efter 17 n och 38 n. 43 k är icke stunget.

Bureus: 1 u saknas. 41 r. — Hadorph och Helgonius (B 208): Sk framför 1 u saknas; likaså sk efter 20 k, 38 n och 55 n. 52 u. — Dybeck: Sk framför 1 u saknas; likaså sk efter 38 n. 52 r.

Namnet *Vigrimr* synes, märkligt nog, icke vara belagt i några andra nordiska källor. Det är annars bildat på regelbundet sätt av väl kända namnleder. Namnen *Vistæinn* och *Vigrimr* visa variation i bildningen, liksom också namnen på två andra bröder *Vistæinn* och *Þorstæinn*. Namnet *Faste* är ett kortnamn till sammansatta namn på *Fast-* och *-fastr*; se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 99 f.

Ornamentiken på stenen är ytterst enkel. Man nästan förvånas över att ristaren har lämnat den släta och för ristning väl lämpade ytan mitt på stenen tom, utan ens ett traditionellt kors.

### 483. Kasby, Lagga sn.

Pl. 93.

Litteratur: B 205, L 2007, D 2: 186. *Ransakningarna* 1667—84; J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 11; UFT h. 2 (1872), s. 35; E. Brate, *Anteckningar* 1914 (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 205); Dybeck a. a.; Brate foto 1914 (ATA).

Runstenen står nu rest t. v. om infartsvägen till Kasby från landsvägen Lagga—Funbo, 3 m. från grinden till parken, mitt emot U 482. Ristningen är vänd mot NÖ. Stenen restes på denna plats år 1941.